

Valtuustoaloite Lieksan kaupungin turvallisen tilan periaatteista

Kaupunginvaltuusto 28.03.2022 § 25

Turvallisen tilan periaatteet Lieksan kaupungille

Me allekirjoittaneet valtuutetut (valtuustoryhmät) ehdotamme, että Lieksan kaupungille valmistellaan turvallisemman tilan periaatteet, joita noudatetaan kaikissa kaupungin hallinnoimissa tiloissa, valmistelemissa ja päättävissä kokouksissa, tapaamisissa, tilaisuuksissa ja tapahtumissa muuallakin.

Turvallisen tilan periaatteiden laatiminen ja noudattaminen on tullut ajankohtaiseksi sosiaalisen ja yhteiskunnallisen keskustelukulttuurin muuttumisen myötä. Turvallisen tilan periaatteilla ja toimintatavoilla pyritään luomaan fyysinen, sosiaalinen ja henkinen tila, jossa kaikki omalla toiminnallaan pyrkivät rakentamaan yhdenvertaista, kunnioittavaa ja avointa ilmapiiriä ja keskustelua. Jokaisella on myös oikeus tuntea olonsa turvallisesti tapahtumissa ilman pelkoa minkäänlaisesta syrjinnästä, häirinnästä, seksuaalisesta, fyysisestä tai verbaalisesta ahdistelusta. (Suomen YK-liitto, https://ykliitto.fi/turvallinen_tila; luettu 25.3.2022.)

Tarve mainittujen periaatteiden määrittämiseen ja noudattamiseen on syntynyt edellä mainitun Suomen YK-liiton lisäksi nuorisjärjestöjen (muun muassa Allianssi ry), eri puolueiden nuoriso- ja naisjärjestöjen, opiskelijajärjestöjen ja ammattiliittojen (muun muassa OAJ) ja kaupunkien (Helsinki) keskuudessa. Turvallisen tilan periaatteiden määrittäminen edistäisi lieksalaista demokratiaa, avointa ja vaikuttavaa keskustelua ja mielipiteiden vaihtoa. Tällä on merkittävä vaikutus myös lieksalaisten hyvinvointiin.

Periaatteissa voidaan antaa ohjeita esimerkiksi tähän tapaan:

- anna jokaiselle sekä henkisesti että fyysisesti riittävä tila,
- keskusteluissa älä oletta; et voi tietää toisen kokemusta, ajatuksia, elämäntilannetta, sukupuolta etkä itsemääritelyä identiteettiä hänen puolestaan
- ole kunnioittava; älä kyseenalaista toisen erilaisuutta,
- anna tilaa; huolehdi, että mahdollisimman monet tulevat keskustelussa kuulluiksi,
- älä käytä hyökkäviä puheenvuoroja toisia ihmisiä kohtaan, ei paikalla olevia eikä tilaisuudesta poissaolevia kohtaan,
- älä halvenna tai nolaa toisia ja niin edelleen.

Periaatteet tulisi määritellä kohtuullisessa aikataulussa perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumisen pohjalta Lieksan kaupungissa sovellettaviksi.

Anne Kaarina Keronen
Ari Marjeta

Päätös

Kaupunginvaltuusto lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Valmistelija

Vs. hallintojohtaja

Lieksan kaupungilla on sisäisiä ohjeita, joiden tarkoituksena on turvata yhdenvertainen ilmapiiri sekä turvallinen ja toimiva työympäristö. Henkilöstöä ohjeistetaan mm. hyvän työkäyttämisen ohjeessa. Työyksiköillä on mahdollisuus luoda myös oman yksikön sisällä yhteisiä sääntöjä ja periaatteita omista tarpeistaan käsin. Työyhteisön lisäksi hyvän käyttämisen periaatteet koskevat asiakaspalvelutilanteita.

Asiallisen käyttämisen tulisi olla itsestäänselvyys jokapäiväisessä kanssakäymisessä eri tilanteissa. Jos ongelmia kuitenkin ilmenee, on tärkeää, että ne tuodaan esille, jolloin niihin voidaan puuttua. Esimerkiksi Lieksan yläkoulussa toteutettiin keväällä kysely koulukiusaamisesta, koska valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tulokset 2021 olivat huolestuttavia. Kyselyn tulokset käsitellään oppilaiden, huoltajien, oppilashuollon ja opetushenkilöstön kesken ja esille nousseisiin asioihin reagoidaan. Yläkoulussa tulevan lukuvuoden teemaksi on valittu kiusaamisen vastainen työ.

Kuntalain 69 §:n mukaan luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla. Lieksan kaupungin kokouksissa toiminta on ollut kuntalain mukaista ja asiallista. Oman mielipiteensä ilmaiseminen on sananvapauden mukaista ja sallittua kaikille. Lieksan kaupungin hyvän työkäyttämisen ohjetta on mahdollisuus soveltaa myös toimielinten kokouksissa ja muissa luottamushenkilöiden tilaisuuksissa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy edellä esitetyn vastauksena valtuustoaloitteeseen Lieksan kaupungin turvallisen tilan periaatteista.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy edellä esitetyn vastauksena valtuustoaloitteeseen Lieksan kaupungin turvallisen tilan periaatteista.

Lisätietoja

Vs. hallintojohtaja Sari Leinonen, p. 040 1044 005, sähköposti sari.leinonen(at)lieksa.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy edellä esitetyn vastauksena valtuustoaloitteeseen Lieksan kaupungin turvallisen tilan periaatteista.

Käsittely	<p>Keskustelun kuluessa Anne Kaarina Keronen esitti, että ”turvallisemman tilan periaatteita koskevaa asiaa tutkittaisiin vielä siten, että annettaisiin itse kullekin yksikölle, toimielimelle, johtokunnalle, vaikuttamiselimelle, kouluokalle ja itselleen valtuustolle tehtäväksi valmistella omat turvallisen tilan periaatteensa ja sopia sellaiset kaksi yhdysenkilöä, joille voi kertoa kokemuksestaan ja jotka saattavat pulmatilanteen ratkaistavaksi yhteisesti sovitulla tavalla.”</p> <p>Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että Anne Kaarina Kerosen esitystä ei ole kannatettu, joten se raukeaa.</p>
Päätös	<p>Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä edellä esitetyn vastauksena valtuustoaloitteeseen Lieksan kaupungin turvallisen tilan periaatteista.</p> <p>Anne Kaarina Keronen jätti eriävän mielipiteen: ”Jätän eriävän mielipiteen turvallisemman tilan periaatetta koskevaan päätökseen.”</p>
Lisätietoja	<p>Vs. hallintojohtaja Sari Leinonen, p. 040 1044 005, sähköposti sari.leinonen(at)lieksa.fi</p>